

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2011/0146(COD)

21.9.2012

*****I**

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus
kuritegevusohutuse Euroopa statistika kohta
(COM(2011)0335 – C7-0155/2011 – 2011/0146(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Timothy Kirkhope

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	6

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus
kuritegevusohutuse Euroopa statistika kohta
(COM(2011)0335 – C7-0155/2011 – 2011/0146(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0335),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0155/2011),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0000/2012),
1. lükkab komisjoni ettepaneku tagasi;
 2. palub komisjonil ettepanek tagasi võtta ja esitada uus ettepanek;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

Kogu ELi hõlmav ühine statistika on oluline alus ELi poliitikapõhimõtete väljatöötamiseks. See on veel eriti oluline kriminaalõiguse valdkonnas, mille üle liikmesriikidel on jagatud pädevus (ELi toimimise lepingu artikkel 4) ning mille puhul EL rakendab subsidiaarsuse põhimõtet (ELi lepingu artikkel 5). Pealegi on kriminaalõigus seotud vaba ühiskonna põhiõigustest arusaamisega. Seega tuleks ELi asjakohaseid ja vajalikke õigusakte välja töötada ja vastu võtta vaid usaldusväärsete ja sidusate statistiliste andmete ja taustteabe põhjal. Statistika olulisust on sageli rõhutatud, näiteks Haagi programmis¹ seoses kuritegevuse ennetamisega ning hiljuti koostatud Stockholmi programmis², milles märgitakse, et „*piisav, usaldusväärne ja võrreldav statistika (mida kogutakse aja jooksul ning liikmesriikidest ja piirkondadest) on vajalik eeldus, et muu hulgas teha tõenditel põhinevaid otsuseid meetmete võtmise vajaduse, otsuste rakendamise ja meetmete tõhususe kohta.*” (punkt 4.3.3.). Esitati ja võeti vastu ka kaks tegevuskava: ELi tegevuskava 2006–2010³ ning hiljuti koostatud tegevuskava aastateks 2011–2015⁴.

Sellegipoolest ei tähenda vajadus selliste andmete järele seda, et esildatud meede tuleks automaatselt heaks kiita. Kõik esildatud meetmed peavad olema meetoodiliselt põhjendatud ja sidusad ning peavad põhinema asjakohasel kulude-tulude analüüsil, mis hõlmab kasutatud vahendeid ja oodatud tulemusi. Sellega seoses oli suurem osa arvamusel, et ettepanek tekitas mitu olulist küsimust, millele komisjon ei vastanud, kuigi raportöör ja variraportöörid osalesid komisjoniga LIBE-komisjoni koosolekute ning raportööri korraldatud erikoosolekute raames toimunud põhjalikus arutelus.

Metoodika

Ettepanek tekitas küsimusi kasutatud metoodika kohta, eriti esitatud küsimuste kohta, kuna osad neist olid tundliku olemusega ning raske on arvata, milline võiks olla vastuste lisaväärtus või tõepärasus. Näiteks toodi esile küsimused selle kohta, milline kokkupuude on isikul uimastiprobleemiga, kas ta omab relva või kardab terrorismi, mille puhul on võimalik vääriti tõlgendamine. Soovimata osaleda arutelus statistilise metoodika teemal üldiselt, on raportöör seisukohal, et komisjon vastutab selle eest, et esitatud meede oleks täielikult sidus ja selge, ning et see ei tohiks tekitada metoodikaga seotud küsimusi ega olla ebasidus. Ohvriks langemist uurivad küsitlused on subjektiivsed küsitlused, millega uuritakse inimese ohvriks langemise taset ning tundeid kuritegevuse kohta. Selliste uurimuste küsimused tuleb moodustada selgel ja täpsel viisil, et vastused saaksid olla võimalikult selged ning et vastuste analüüsi saaks edaspidi kasutada poliitikapõhimõtete väljatöötamisel. Vastuste puhul peab jääma võimalikult vähe tõlgendamisvõimalusi, kuna järel dust „statistiline hirm kuriteo ees” on lihtne valesi tõlgendada. Parlamendiliikmed juhtisid kõnealustele probleemidele tähelepanu mitmel komisjoni ja Eurostatiga toimunud ühisel ja kahepoolsel koosolekul. Kahjuks ei olnud antud selgitustega rahul enamik liikmeid. Peale selle tekkis mõnedel

¹ ELT C 53, 3.3.2005, lk 1.

² ELT C 105, 4.5.2010, lk 1.

³ KOM(2006) 437 (lõplik).

⁴ KOM(2011) 713 (lõplik).

liikmetel küsitluse juhusliku olemuse tõttu lisaküsimusi.

Lisaväärtus on võimalik saavutada vaid siis, kui sellised küsitlused toimuvad kõikides ELi liikmesriikides, ilma et tehtaks erandeid, nagu tehti kõnealuse küsitluse puhul (vt artikkel 3 „*Erandina ei nõuta Prantsusmaa ja Iirimaa puhul andmete kogumist samasse leibkonda kuuluvate isikute vahelise vägivalla kohta*”). Kalli ja keerulise küsitluse korraldamine on enamiku meelest küsitav, kui seda ei tehta kõikehõlmavana kõikides ELi liikmesriikides. Peale selle panevad enamik liikmeid küsimärgi alla küsitluse tõelise lisaväärtuse, kuna puudub konkreetne informatsioon selle kohta, kuidas kavatakse küsitluse tulemusi edaspidi kasutada uute õigusaktide ettepanekutes. Selget vastust ei ole saadud küsimusele, mis kasu on sellisest küsitlusest ELi institutsioonidele.

Rahastamine

Selget ja asjakohast selgitust ei ole antud ka äratoodud 12 000 000 euro suurustele kuludele. Sellega seoses peaks komisjon näitama, kui paljudes liikmesriikides selliseid küsitlusi juba korraldatakse ning millised on kõnealustes liikmesriikides läbiviidavate küsitluste kulud, ning võrdlema ja analüüsima varasemate, komisjoni poolt kaasrahastatud küsitluste lisaväärtust ja kulusid (näiteks Euroopa kuritegevuse ja turvalisuse küsitlus (EU ICS)¹), et vastata küsimusele võimaliku koordineerimise kohta ilma seadusandliku õigusaktita (näiteks Eurostati töörühma kaudu jne). Finantselgituses esitatud põhjendus „*Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*” ei anna rahuldavat vastust. Nii ebaselge viite tõttu tuleb kuludeks määratud 12 000 000 euro suuruse summa kohta esitada täpne selgitus, eriti finantskriisi ajal ja rasketel aegadel, mil ELi institutsioonid peaksid olema eeskujuks seoses avalikus sektoris läbiviidud asjakohase kulude-tulude analüüsiga.

Kokkuvõte

Kuna küsitluse korraldamiseks esitatud argumendid ei ole veenvad, teeb raportöör pärast põhjalikku arutelu variraportööridega ning enamiku fraktsioonide liikmete otsuse põhjal ettepaneku lükata käesolev määruse ettepanek tagasi. Raportöör ootab, et komisjon esitaks vastused esiletoodud probleemidele ja esitatud küsimustele, kui ta koostab sel teemal uut seadusandlikku ettepanekut.

¹ <http://www.europeansafetyobservatory.eu>